

**Statistikdokumentation for
Producentprisindeks for tjenester 2025**

1 Indledning

Statistikken belyser prisudviklingen på tjenester i første omsætningsled, dvs. producenternes salgspriser til andre producenter (business to business), ekskl. moms. Statistikken er udarbejdet siden 2006 og anvendes bl.a. til kontraktregulering i erhvervslivet og anvendes i Danmarks nationalregnskab til beregning af faste priser.

2 Indhold

Producentprisindeks for tjenester er en kvartalsvis opgørelse, af prisudviklingen på danskfremstillede tjenester, i første omsætningsled (business to business), dvs. typisk salg fra producent til erhvervsdrivende, til hjemmemarkedet og eksport. Statistikken indeholder en række tjenesteprisindeks fordelt efter brancher, fx prisindeks for transporttjenester, konsulentydelse og rengøring mv.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Producentprisindeks for tjenester offentliggør kvartalsvise prisindeks for tjenesteydelser, for udvalgte branchegrupper i servicesektoren. Statistikken dækker også internationalt handlet tjenester, som fragår Danmarks ressourcer ved at blive udført (eksport) fra Danmarks økonomiske område. Statistikken følger dermed internationale retningslinjer for hvilke transaktioner, der skal registreres med hensyn til eksport af tjenester.

Indeksene beregnes på baggrund af indsamlede tjenestepreiser, fra tjenesteproducerende virksomheder i Danmark. Priserne gælder i første omsætningsled, dvs. salgspriser på tjenester til andre virksomheder (business to business), ekskl. moms. Der indsamles fx priser på; kurérkørsel fra A til B, en times advokatbistand, eller rengøring af kontorlandskaber.

Der udarbejdes prisindeks for følgende branchegrupper (DB07 branchekoder angivet i parentes):

Transport og godshåndtering

- Vejgodstransport og flytning (49.4)
- Vejgodstransport (49.41.00)
- Flytteforretninger (49.42.00)
- Sø- og kysttransport af passagerer og gods (50.1 og 50.2)
- Luftfart (51)
- Lufttransport af passagerer (51.1)
- Lufttransport af gods (51.2)
- Hjælpevirksomhed i forbindelse med transport (52)
- Oplagring- og pakhusvirksomhed (52.1)
- Anden hjælpevirksomhed ifm transport (52.2)
- Serviceydelser ifm landtransport (52.21)
- Serviceydelser ifm skibsfart (52.22)
- Serviceydelser ifm luftfart (52.23)
- Godshåndtering (52.24)
- Anden hjælpevirksomhed ifm transport (52.29)
- Post- og kurertjenester (53)
- Posttjenester omfattet af forsyningspligten (53.1)
- Andre post- og kurertjenester (53.2)

Information og kommunikation

- Telekommunikation (61)
- It-konsulenter mv. (62)
- Informationstjenester (63)

Fast ejendom

- Fast ejendom (68)
- Udlejning af erhvervsjendomme (68.20.40)
- Ejendomsrådgivere (68.31.10)
- Administration af fast ejendom på kontraktbasis (68.32.10)

Liberala, videnskabelige og tekniske tjenesteydelser

- Juridisk bistand, bogføring, revision og virksomhedsrådgivning (69 og 70.22)
- Juridisk bistand, bogføring og revision (69)
- Juridisk bistand (69.10.00)
- Bogføring og revision (69.20.00)
- Virksomhedsrådgivning og anden rådgivning om driftsledelse (70.22.00)
- Arkitekt- og ingeniørvirksomhed, teknisk afprøvning og analyse (71)
- Arkitektvirksomhed (71.11)
- Ingeniørvirksomhed (71.12)
- Teknisk afprøvning og analyse (71.20)
- Reklame og markedsanalyse (73)

Administrative tjenesteydelser og hjælpetjenester

- Arbejdsformidling (78)
- Vagt- og sikkerhedstjenester og overvågning (80)
- Renhold (81.2)

2.2 Grupperinger og klassifikationer

*Producentprisindeks for tjenester følger brancheopdelingen i [Dansk Branchenomenklatur 2007 \(DB07\)](#). DB07 er en dansk underopdeling af EU's fælles branchenomenklatur, den 4-cifrede NACE rev. 2. Under DB07 brancherne, grupperes tjenesterne i såkaldte *CPA-grupper*, i overensstemmelse med den statistiske aktivitetstilknyttede produktklassifikation for De Europæiske Økonomiske Fællesskab, 2008 ([CPA 2008](#)).*

2.3 Sektordækning

Producentprisindeks for tjenester har tidligere været omfattet af [Europa-Parlamentets og Rådets Forordning \(EF\) nr. 1158/2005](#) af 6. juli 2005 om ændring af [Rådets Forordning \(EF\) nr. 1165/98 om konjunkturstatistik](#), samt [Europa-Parlamentets og Rådets Forordning \(EF\) nr. 1893/2006](#) af 20. december 2006. Ifølge disse forordninger er Danmarks Statistik forpligtet til at indberette kvartalsvise prisindeks til Eurostat efter følgende grupperinger, og det er disse grupperinger der offentliggøres for:

- 49.4 Vejgodstransport og flytning
- Summen af 50.1 og 50.2 Sø- og kysttransport af passagerer og gods (diskretioneret)
- 51 Luftfart (diskretioneret)
- 52.1 Oplagrings- og pakhusvirksomhed
- 52.24 Godshåndtering
- 53.1 Posttjenester omfattet af forsyningspligten (diskretioneret)
- 53.2 Andre post- og kurertjenester (kurertjenester mv.)
- 61 Telekommunikation (under udvikling)
- 62 Computerprogrammering, konsulentbistand vedr. informationsteknologi og lignende aktiviteter (it-konsulenter mv.)
- 63 Informationstjenester
- Summen af 69.1 Juridisk bistand, 69.2 Bogføring og revision; skatterådgivning og 70.2 Virksomhedsrådgivning (Juridisk bistand mv.)
- 71 Arkitekt- og ingeniørvirksomhed; teknisk afprøvning og analyse (Arkitekter og rådgivende ingeniører)
- 73 Reklame og markedsanalyse
- 78 Arbejdsformidling
- 80 Vagt- og sikkerhedstjenester og overvågning (Vagt- og sikkerhedstjeneste)
- 81.2 Renhold.

Der er udstedt nye krav fra Europa-Parlamentet som omfattes af [Kommissionens gennemførselsforordning \(EU\) 2020/1197](#) af 30. juli 2020, som trådte i kraft fra første kvartal 2023. Forordningen indeholder større ændringer. Danmarks Statistik sender data på denne nye forordning til Eurostat, men offentliggør ikke indeksene på egne portaler, som følger de nye krav. Der er fortsat arbejde med de nye strukturer før det offentliggøres i statistikbanken. Indtil da fortsættes med at offentliggøres på strukturen ovenover.

2.4 Begreber og definitioner

Prisindeks: Et mål for relative prisændringer over tid. Prisindekset viser den gennemsnitlige prisændring mellem to perioder, ved en sammenligning af priserne for de to perioder.

Prisindeks af Laspeyres-typen: Et fastkurvsindeks, hvor den fastholdte varekurv samt vægtene hertil, stammer fra en tidligere periode end prisreferenceperioden. Ofte vedrører perioden for varekurven den økonomiske aktivitet i et fuldt år. Perioden for varekurven kaldes vægtreferenceperioden.

Producentpris: Salgspris på produkter i første omsætningsled, som oftest er salg af varer fra producent til andre virksomheder. I producentprisindekset er den relevante pris basisprisen, hvor moms og andre fradragsberettigede afgifter knyttet til omsætningen ikke er inkluderet. Afgifter og skatter på varer og tjenester, faktureret af virksomheden, er heller ikke inkluderet, mens eventuelle produktrelaterede subsidier og rabatter er inkluderet.

Transaktionspris: Prisen på en vare eller tjeneste, som faktisk betales i markedet. Transaktionsprisen repræsenterer den faktiske betalte pris, inklusiv eventuelle rabatter og tillæg, for en transaktion der kan observeres gentagende gange.

Enhedspris: En pris der kun kan beregnes, når man både kender omsætningen og antal solgte varer eller tjenester. Prisen beregnes ved at dividere omsætning med antal solgte enheder, til en gennemsnitspris for en mængde sammenlignelige varer eller tjenester.

Kontraktpris: Faktisk salgspris på gentagende vare eller tjenesteydelse til samme kunde, som specificeret i en kontrakt mellem parter. Prisen ændres typisk ved kontaktregulering med et specifikt indeks eller hvis kontrakten genforhandles.

Liste timepris: Timeprisen, der er citeret hos producentens prisliste. Liste timepriser kan variere for forskellige medarbejderkategorier, afhængig af ekspertise, uddannelsesniveau eller anciennitet. Timepriser anvendes når prissætningen sker ud fra hvor meget tid der er brugt på at fremstille varen eller tjenesteydelsen, frem for vare eller tjenesteydelsen selv.

Listepris: Prisen, der er citeret i producentens prisliste, katalog, internetside osv. Det er generelt bruttoprisen eksklusiv alle rabatter og tillæg der gælder.

Modelpris: Prisen på en hypotetisk eller historisk solgt vare eller tjeneste, typisk anvendt når varer og tjenester er unikke. Modelprisen konstrueres ud fra et standardiseret produkt, som er repræsentativt for virksomheden. Modelprisen genberegnes hver periode, ved at justere faktorerne i prisberegningen.

2.5 Enheder

Priser på tjenester i første omsætningsled.

2.6 Population

Priser på tjenester solgt i første omsætningsled fra danske selskaber på hjemme- og eksportmarkedet.

2.7 Geografisk dækning

Danmark.

2.8 Tidsperiode

Statistikken dækker tidsperiode fra 2006 og frem. Indekset har ikke haft databrud.

2.9 Basisperiode

Indeksbasisåret er fra 1. kvartal 2025 skiftet fra 2015=100 til 2021=100. Dette gælder for alle historiske og fremtidige tal og betyder alene, at indeksniveauet på historiske tal har ændret sig, men at udviklingerne er de samme som før skiftet, når der ses bort fra afrundinger.

2.10 Måleenhed

Indeks og procentvise ændringer.

2.11 Referencetid

Statistikken beskriver prisudviklingen for et givent kvartal.

2.12 Hyppighed

Kvartalsvis.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Lovhjemmel til dataindsamling findes i § 8, stk. 1 i [Lov om Danmarks Statistik](#), jf. lovbekendtgørelse nr. 610 af 30. maj 2018.

Producentprisindeks for tjenester var tidligere omfattet af [Europa-Parlamentets og Rådets Forordning \(EF\) nr. 1158/2005](#) af 6. juli 2005 om ændring af Rådets Forordning (EF) nr. 1165/98 om konjunkturstatistik, samt [Europa-Parlamentets og Rådets Forordning \(EF\) nr. 1893/2006](#) af 20. december 2006. Det nuværende *Producentprisindeks for tjenester*, som offentliggøres af Danmarks Statistik, følger disse forordninger på området.

Der er udstedt nye krav fra Europa-Parlamentet, som omfattes af Kommissionens gennemførselsforordning (EU) 2020/1197 af 30. juli 2020, som trådte i kraft fra første kvartal 2023. Forordningen indeholder væsentlige ændringer. Danmarks Statistik sender data i henhold til den nye forordning til Eurostat, men offentliggør endnu ikke indekset efter de nye krav. Der arbejdes med at tilpasse de nye strukturer, før det offentliggøres i Statistikbanken. Indtil da offentliggøres der fortsat på den tidligere struktur.

2.14 Indberetningsbyrde

Indberetningsbyrden er beregnet til 42.000 kr. Byrden blev beregnet i 2005 på baggrund af AMVAB metoden. AMVAB er en metode, der bruges til at måle de administrative byrder for virksomhederne, der er forbundet med at skulle efterleve konkrete lovkrav. AMVAB er en forkortelse for Aktivitetsbaseret Måling af Virksomhedernes Administrative Byrder, og er den danske version af den internationalt anerkendte SCM-metode (Standard Cost Model). En ny indberetningsbyrdeberegning bliver lavet hvis antallet af indberettere stiger med 20 pct. eller hvis der sker strukturelle ændringer af indberetning til statistikken, der medfører større indberetterbyrde.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan findes på statistikken [emneside](#) eller fås ved henvendelse til Danmarks Statistik.

3 Statistisk behandling

Der indsamles kvartalsvist ca. 2.300 priser fra udvalgte virksomheder i Danmark til beregning af indeks. Priserne indsamles via en digital indberetningsblanket. Priserne valideres automatisk i forbindelse med indsamlingen og usædvanligt store prisudviklinger bliver efterfølgende kontrolleret manuelt. Prisindeksene opgøres i et hierarkisk system, hvor der først beregnes prisindeks for de mest detaljerede brancher, såkaldte basisindeks. Disse basisindeks beregnes på baggrund af en række basispriser, som geometriske Jevons gennemsnit. Efterfølgende sammenvejes de detaljerede basisindeks til aggregerede prisindeks, såkaldte delindeks. Her beregnes indeksene som aritmetiske Laspeyres gennemsnit.

3.1 Kilder

Producentprisindeks for tjenester beregnes på grundlag af prisindberetninger direkte fra udvalgte tjenesteproducerende virksomheder. Stikprøven består af ca. 2.300 priser fordelt på en række branchegrupperinger fastsat af den europæiske forordning, som statistikken følger. Inden for hver branchegruppe udvælges de største virksomheder, baseret på omsætningsværdi (top-down) for at opnå så høj brancheomsætningsdækning som muligt. Prisudviklinger fra store virksomheder vægter mere end prisudviklinger fra små virksomheder. Ved at udvælge de største virksomheder inden for en given tjenestegruppe, antages det via grundlæggende markedsteori, at der indsamles priser fra prissætterne, som sikrer en repræsentativ stikprøve for hele tjenestegruppen. Hver af disse virksomheder anmodes om at udvælge deres mest repræsentative tjenester/serviceydelser, altså deres mest solgte tjenester inden for en given branchegruppe. Da der er stor forskel på brancherne, behandles de selvstændigt med hver deres stikprøve.

Hver virksomhed er bestemt ved den juridiske enhed. I Danmarks Statistiks Erhvervsstatistiske Register, bestemmes de juridiske enheder ved deres CVR-nummer. I enkelte tilfælde afviges fra princippet om, at én juridisk enhed svarer til én virksomhed. Flere virksomheder kan slås sammen til én enhed, hvorfra der indsamles priser, hvis de fx har fælles administration, eller at der er tale om franchisevirksomhed. Virksomhederne skal så vidt muligt indberette den gennemsnitlige pris for kvartalet. Hvis dette ikke er muligt spørges der til prisen d. 15 for måneden midt i kvartalet. For industrier eller tjenester med høj variation inden for kvartalet, spørges der altid efter et gennemsnit over perioden.

Vægtgrundlaget er baseret på *Nationalregnskabets* produktbalancer, som baseres på flere interne primærkilder (*regnskabsstatistikken, industriens salg af varer samt udenrigshandelsstatistikken* mm.). Dette dækker hoveddelen af al handel i første omsætningsled i Danmark inden for statistikens afgrænsning, og det vurderes, at vægtgrundlaget er repræsentativt for den danske økonomi. Virksomheder under en defineret størrelse indgår ikke i Nationalregnskabets balancer. Der er dog en konstant forsinkelse i de anvendte vægte på minimum tre år.

3.2 Indsamlingshyppighed

Kvartalsvis.

3.3 Indsamlingsmetode

Priserne indsamles via en digital indberetningsblanket på [Virk](#), som sendes til relevante kontaktpersoner i de udvalgte virksomheder.

3.4 Datavalidering

Den første validering af prisdata sker, når priserne ankommer til Danmarks Statistik. Her bliver de autotestet for usædvanlige ændringer. De priser, hvis udvikling er større end en forudbestemt tærskelværdi, bliver kontrolleret manuelt, og accepteres kun hvis virksomhederne kan bekræfte ændringen. Når alle priser er modtaget, genereres en liste med alle prisændringer, samt et mål for hvordan disse ændringer påvirker indeksene. Den sidste validering er en kvalitetsmæssig inspektion af alle beregnede indeks, hvor der ses på indeksbevægelserne over en længere periode, og på forskellige markeder, for at sikre at eventuelle atypiske udviklinger bliver undersøgt yderligere.

3.5 Databehandling

Producentprisindeks for tjenester opgøres i et hierarkisk system, hvor de indsamlede prisudviklinger først inddeles i *CPA-grupper*, som er de mest detaljerede grupper af tjenester. CPA-grupperne aggregeres derefter sammen til såkaldte basisaggregater, hvorpå der kan beregnes basispriser som geometriske Jevons gennemsnit. Basisindeksene beregnes på baggrund af basispriserne mellem to eller flere perioder. Udviklingen i basispriserne svarer derfor til den samlede prisudvikling for en given sekscifret DBo7 branche.

Efterfølgende sammenvejes de detaljerede basisindeks til aggregerede prisindeks, såkaldte delindeks. Her beregnes indekset som aritmetiske gennemsnit. Indekset beregnes som et Laspeyres typeindeks, hvor beregningen af prisindekset forudsættes en uændret sammensætning af varekurven over tid, og at der beregnes med faste vægte, men hvor der ikke er sammenfald mellem prisreferenceperiode og vægtreferenceperiode. Prisreferenceperiode er den periode man sammenligner periodens priser med, og vægtreferenceperioden er den periode vægtene er fra, her et specifikt år. Vægtperioden vil typisk ligge før prisreferenceperioden, da man skal have tid til at opgøre omsætning til vægtene for en periode, og derfor er det ikke praktisk muligt at lave et naturligt Laspeyres indeks.

Denne beregning bliver forklaret mere detaljeret i publikationen [Indeksberegninger i Danmarks Statistik](#) under Prisindeks for indenlandsk vareforsyning.

Hvert af indeksets basisindeks tildeles en vægt, som anvendes til at sammenveje basisindeksene til delindeks. Vægtgrundlaget er baseret på nationalregnskabets balancer og sikrer, at stikprøven for hver offentliggjort delindeks afspejler populationen.

Omfanget af manglende svar er ubetydelig. Hvis der er bortfald for væsentlige tjenester, anvendes imputering, hvor de bortfaldne tjenesters prisudvikling imputeres med udviklingen i det basisaggregat de tilhører. I andre tilfælde betragtes priserne som uændret.

3.6 Korrektion

Der laves ikke korrektioner af data, udover hvad der allerede er beskrevet under datavalidering og databehandling.

4 Relevans

Producentprisindeks for tjenester fungerer som deflator, økonomisk nøgletal og konjunkturindikator, der anvendes i forbindelse med vurdering af den samfundsøkonomiske udvikling. De primære brugere af statistikken er det danske nationalregnskab, som anvender indekset som deflator i deres fastprisberegninger. Derudover anvendes det af offentlige og private beslutningstagere til bl.a. kontraktregulering.

4.1 Brugerbehov

Producentprisindeks for tjenester anvendes i deflator øjemed til at tage højde for prisændringer i andre økonomiske tidserier. Nationalregnskabet anvender indekset til dets fastprisberegninger, som er et led i beregningen af den realøkonomiske udvikling i Danmark inden for de forskellige brancher.

Indeksene fungerer også som et økonomisk nøgletal og konjunkturindikator, der primært anvendes af fagpersoner og analytikere, i forbindelse med vurdering af den samfundsøkonomiske udvikling.

Derudover anvendes indekset af erhvervslivet til kontraktreguleringer.

Internationalt bruger Eurostat indeksene til at sammenligne prisudviklinger medlemsstaterne imellem.

4.2 Brugertilfredshed

Den primære bruger af denne statistik er det danske nationalregnskab. Af denne grund er statistikkens hovedformål at være deflator til fastprisberegninger. Dette forhold har implikationer i forhold til valg af stikprøve, da der er fokus på at dække så meget omsætning som muligt, frem for at afspejle typiske prisudviklinger, som man kender det fra forbrugerprisindekset. Der føres løbende dialog med nationalregnskabet, i forhold til kvalitet og brugertilfredshed.

Der er også eksterne beslutningstagere, som anvender statistikken til kontraktregulering, samt til at overvåge prisudviklingerne i de offentliggjorte brancher. Der har været efterspørgsel efter mere detaljerede prisindeks for specifikke brancher, end der på nuværende tidspunkt offentliggøres i Statistikbanken. Danmarks Statistik er i gang med at se på mulighederne for mere detaljerede brancheindeks.

Der afholdes periodisk et Ekspertudvalgsmøde om prisindeks mellem Danmarks Statistik og medlemmer af udvalget. Møderne afholdes i samarbejde med forbrugerprisindeksene, samt statistikkerne for købekraftspariteter og priseniveauindeks. Det næste møde er skemalagt til maj 2025. Medlemmerne af udvalget er; Finansministeriet, Økonomi- og indenrigsministeriet, Danmarks Nationalbank samt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Medlemskredsen kan ændres efter behov.

4.3 Fuldstændighed af data

Nogle brancheindeks offentliggøres ikke pga. diskretioneringshensyn, eller fordi de er under udvikling. Statistikken er omfattet af krav fra EU mht. bl.a. branchedækning, detaljeringsgrad, hyppighed og udgivelsestider. Danmarks Statistik opfylder alle disse krav. Det offentliggjorte indeks i Statistikbanken opfylder alle krav fra tidligere gældende forordninger, som er de samme som i den nye forordning for rene producentprisindeks. Danmarks Statistik producerer også et nyt indeks, der opfylder et krav fra den nye forordning, der trådte i kraft 1. kvartal 2023 (se Indsamlingshjemmel og EU regulering), hvor der skal indgå forbrugerpriser i indekset. Det nye indeks produceres og sendes til Eurostat, men offentliggøres ikke af Danmarks Statistik endnu. Derudover deltager Danmarks Statistik aktivt i eksplorativt arbejde, med at udvide antallet af brancher der dækkes af *Producentprisindeks for tjenester*.

5 Præcision og pålidelighed

De priser, som dækkes af dataindsamlingen til indekset dækker ca. 70 procent af den samlede omsætning inden for de udvalgte tjenester. Vægtgrundlaget dækker ligeledes hoveddelen af al handel i første omsætningsled, inden for statistikkens afgrænsning, og der er konstant monitorering af kvaliteten i stikprøven. Stikprøven udtrækkes ikke simpelt tilfældigt, hvorfor der ikke gives et mål for stikprøveusikkerheden.

Der offentliggøres kun endelige tal.

Generelt vurderes Producentprisindeks for tjenester ikke at have en øget usikkerhed som følge af COVID-19, idet dataindsamlingen og dermed bortfaldet har været stort set uændret som følge af krisen. Men en enkelt branche har været ramt, som du kan læse mere om under "Anden usikkerhed".

5.1 Samlet præcision

Stikprøven af virksomheder inden for hver branche vælges oppefra og ned (top-down) for at opnå så høj brancheomsætningsdækning som muligt. Prisudviklinger fra store virksomheder vægter mere end prisudviklinger fra små virksomheder. Hver af disse virksomheder anmodes om at udvælge deres mest repræsentative tjenester/serviceydelser, altså deres mest solgte tjenester inden for en given branchegruppe.

Vægtgrundlaget er baseret på Nationalregnskabets omsætningsværdier, som baseres på flere interne primærkilder (*regnskabsstatistikken, industriens salg af varer samt udenrigshandelsstatistikken* m.m.). De aktuelle vægte blev implementeret ved offentliggørelsen af indekset for første kvartal for året. Der er dog også en konstant forsinkelse i de anvendte vægte på minimum tre år. Derfor kan der forekomme forskelle i den virkelighed indekset skildrer og den faktiske virkelighed ved større skift i den danske økonomi.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Stikprøven for hver branche vælges oppefra og ned (top-down) for at opnå så høj brancheomsætningsdækning som muligt. Stikprøven er således ikke baseret på, at sandsynligheden for udtagning svarer til hver enkelt tjenestes betydning. For at matche omsætningsbalancerne i nationalregnskabet, indsamles der kun priser fra virksomhederne, som tilhører de specifikke brancher. Der indsamles altså priser på virksomhedernes tjenester, uanset om disse tjenester er sammenlignelige med hinanden inden for branchen, så længe de er allokeret i den givne branche i det Erhvervsstatistiske Register. Hvilket betyder, at brancheindeksene afspejler virksomhedernes prisudvikling inden for branchen, frem for at afspejle *typer* af tjenester. Der kan i den forbindelse opstå usikkerhed, hvis en virksomhed er fejlallokeret i det Erhvervsstatistiske Register.

Da stikprøven ikke er udtrukket simpelt tilfældigt, kan der ikke beregnes et mål for stikprøveusikkerheden, da det bryder med de metodiske antagelser for en sådan beregning.

5.3 Anden usikkerhed

På trods af at Danmark i foråret 2020 lukkede ned som følge af COVID-19 og i den efterfølgende genoplukning, har det været muligt at indsamle priser til Producentprisindeks for tjenester for alle brancher undtagen 51.1 Lufttransport af passagerer for 2 kvartal. Her er brancheindekset blevet imputeret med sidste års udvikling for samme kvartal. Bortfaldet for de øvrige brancher er stort set uændret i forhold til sammenlignelige perioder sidste år, og brancheindeksene vurderes derfor ikke at have en øget usikkerhed som følge af COVID-19.

Som tiden går, sker der en vis udskiftning af de tjenester, der indgår i beregningerne. Da de nye tjenester kan have en anden kvalitet end de tjenester der udgår, foretages der derfor løbende kvalitetskorrektur af indeksene. Ved udskiftning af tjenester medtages den nye tjeneste først i prisberegningen, når der foreligger to på hinanden følgende prisobservationer for den pågældende tjeneste. I de tilfælde, hvor prisændringer normalt kun finder sted samtidig med kvalitetsændringer, kan dette give anledning til skævheder. Metoder for håndtering af kvalitetsændringer er nærmere beskrevet i Eurostat's metodeguide for udvikling af *producentprisindeks for tjenester* ([<http://www.dst.dk/Site/Dst/SingleFiles/kvaldeklbilag.aspx?filename=58406176-3e6f-44b2-866d-e4f57b2413e7>]).

Der kan være en tendens til at forældede tjenesteydelser bliver for længe i stikprøven, og at nye tjenesteydelser medtages for sent. Virksomhederne anmodes både løbende om at gennemgå de tjenesteydelser, som de indberetter priser på i forhold til, om de fortsat er repræsentative for virksomhedens generelle salg. Hvis dette ikke er tilfældet, anmodes virksomheden om at udskifte forældede tjenesteydelser med nye.

Der kan opstå fejl ved at en virksomhed indberetter en forkert pris. Dette skyldes som regel misforståelser fx i forbindelse med personaleskift i den virksomhed, der indberetter priser. Derudover kan forekomme fejl i forbindelse med registrering af oplysninger i Danmarks Statistik. Der undersøges imidlertid maskinelt for fejl, og registreringsfejl skønnes ikke at udgøre nogen kilde til væsentlige fejl.

Prisindekset beregnes som et fastkurvsindeks af Laspeyres-typen. Det betyder, at der i forbindelse med beregningen af indekset forudsættes en uændret sammensætning af varekurven. I virkelighedens verden substituerer virksomhederne mellem produkter af forskellige grunde (fx ændrede relative priser, præferencer eller teknologi). Det betyder, at den beregnede prisudvikling i prisindekset ikke nødvendigvis præcist modsvarer den oplevede prisudvikling hos virksomhederne, da de fx kan substituere væk fra produkter, der stiger relativt meget i pris. Dette forsøges at minimeres ved stikprøveopdatering hvert femte år, samt virksomhederne anmodes både løbende, men også systematisk ca. hvert andet år om at gennemgå de tjenester, som de indberetter priser på (varekurven) i forhold til, om de fortsat er repræsentative for virksomhedens generelle salg.

Det kvartalsvise bortfald er mindre end 1 pct. og anses ikke for at være en væsentlig fejlkilde. Hvis bortfald skulle ske for væsentlige tjenester, anvendes imputering, hvor de bortfaldne tjenesters prisudvikling imputeres med udviklingen i det basisaggregat de tilhører. I andre tilfælde betragtes priserne som uændret.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, besluttet og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Samlet set vurderes indeksene i *Producentprisindeks for tjenester* at være af høj kvalitet, samt repræsentativt for prisudviklingen på de givne tjenester som sælges af danske producenter. Vurderingen beror på dataindsamlingen, der ligger til grund for beregningen af *Producentprisindeks for tjenester*, som omfatter 2.300 priser fordelt på ca. 60 tjenestekoder. Inden for hver branchegruppe udvælges de største virksomheder, baseret på omsætningsværdi (top-down) for at opnå så høj brancheomsætningsdækning som muligt. Dette sammenholdt med at vægtgrundlaget for indekset dækker hoveddelen af al handel med tjenester i Danmark, samt konstant monitorering af kvaliteten i stikprøven.

Der er stor forskel på de brancher som *Producentprisindeks for tjenester* dækker. Særligt at der er stor variation i antallet af virksomheder fra branche til branche. I brancher med meget få virksomheder og monopollignende tilstande, kan man med én til to virksomheder opnå meget høj omsætningsdækning. Omvendt findes der brancher med tusindvis af virksomheder, hvoraf den største tegner sig for 3 til 5 procent af branchens samlede omsætning. Der kan derfor ikke fastsættes et egentligt benchmark for stikprøvernes kvalitet på tværs af alle brancher, og kvaliteten vil variere for mere disaggregeret indeks.

Kvalitetsvurderingen hviler på en kombination af omsætningsdækning, antal virksomheder og priser i stikprøven samt kvaliteten af de indsamlede priser, herunder de prismetoder der anvendes. Kvaliteten monitoreres løbende, og der sættes ind der, hvor det vurderes om kvaliteten kan gives et løft. Kvalitetsarbejdet består derfor bl.a. i at udskifte i, og øge stikprøven med nye virksomheder, bede eksisterende indberettere om at indberette flere priser, eller at anvende bedre prismetoder til at definere og beregne priserne.

Yderligere kan kvaliteten af denne statistik bedømmes ud fra, i hvilket omfang statistikken er relevant, nøjagtig og pålidelig, aktuel og punktlig, sammenhængende og sammenlignelig samt tilgængelig for brugerne. Hvordan statistikken lever op til disse kvalitetsmål, kan der læses om i afsnittene med tilsvarende overskrifter.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der offentliggøres kun endelige tal. Der foretages kun revisioner, når der forefindes fejl i offentliggjorte tal.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken offentliggøres kvartalsvist, ca. 1,5 måned efter referenceperiodens afslutning, så vidt muligt den 15. i måneden, eller den første arbejdsdag herefter. Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til planlagte udgivelsestider.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken udkommer hvert kvartal. Et givet kvartal offentliggøres ca. 1,5 måned efter det aktuelle kvartal, så vidt muligt den 15. i måneden eller den første arbejdsdag herefter. Der offentliggøres kun endelige tal.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken offentliggøres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Producentprisindeks for tjenester for udvalgte brancher kan findes som tidsserier fra 2006 til i dag. Statistikken følger internationale standarder og kan derfor sammenlignes med lignende statistikker fra andre europæiske lande.

7.1 International sammenlignelighed

Alle medlemslande i EU er forpligtet til at producere *Producentprisindeks for tjenester* under retningslinjerne i [Kommissionens gennemførelsesforordning \(EU\) 2020/1197](#) af 30. juli 2020. Statistikken kan derfor sammenlignes internationalt på Eurostats hjemmeside under [Service Producer Prices \(SPPI\)](#). Indekset sendt til Eurostat indeholder alle de nye strukturer i forordningen og er fuldt sammenligneligt med andre lande. Indekset, der offentliggøres i Danmarks Statistiks Statistikbank, er struktureret efter de gamle forordninger, men overholder også den nye forordning hvad angår rene producentprisindeks.

Også uden for det europæiske fællesskab udarbejdes *Producentprisindeks for tjenester*, og statistikken behandles ved årlige møder i det verdensomspændende netværk for tjenestestatistik kaldet [Voorburg Group on Service Statistics](#).

7.2 Sammenlignelighed over tid

Statistikken er udarbejdet siden første kvartal 2006 og brancheindeksene er sammenlignelige i hele perioden, men har skiftet basisår og vægtreference i undervejs.

- Før 2014 er 2006=100.
- Fra 2014 er 2010=100.
- Fra 2019 er 2015=100.
- Fra 2020 er vægtreference 2016.
- Fra 2021 er vægtreference 2017.
- Fra 2022 er vægtreference 2018.
- Fra 2023 er vægtreference 2019.
- Fra 2024 er vægtreference 2019*.
- Fra 2025 er 2021=100.
- Fra 2025 er vægtreference 2022**.

*Siden 2019 er der hvert år blevet implementeret det nyeste mulige vægtsæt fra nationalregnskabs produktbalancer, hvilket i 2024 normalt ville være vægte for 2020. Idet 2020 var meget påvirket af COVID-19, og derfor ikke vurderes som værende repræsentativt for den nuværende økonomiske struktur i den danske tjenesteøkonomi, har vi i stedet valgt fortsat at basere vægtene i 2024 på 2019-balancer fra nationalregnskabet. 2019-værdierne er derefter blevet prisopdateret til 2023, for bedre at afspejle den aktuelle økonomiske struktur i 2023.

**For 2025 er vægtene fra nationalregnskabs produktbalancer tilgængelige tidligere, og derfor er de vægte, der implementeres i 2025, fra 2022. Det betyder, at vægtene er tre år gamle ved implementeringen, sammenlignet med den tidligere praksis, hvor vægtene var fire år gamle.

Dette gælder for alle historiske og fremtidige tal og betyder, at indeksniveauet på historiske tal har ændret sig, men at udviklingerne fra kvartal til kvartal er de samme som før skiftet.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Statistikken er beslægtet med [Producent- og importprisindeks for varer](#), der ligesom *Producentprisindeks for tjenester*, anvendes til fastprisberegninger i opgørelsen af Danmarks Nationalregnskab.

Producentprisindeksene for varer og tjenester belyser prisudviklingen i første omsætningsled (business-to-business), i modsætning til [Forbrugerprisindeksene](#), der belyser prisudviklingen for de varer og tjenester, der indgår i husholdningernes forbrug.

Statistikken er harmoniseret med Nationalregnskabet i kraft af de anvendte vægte, som baseres på deres produktbalancer. Producentprisindeksene er en integral del af fastprisberegningerne i Nationalregnskabet, som muliggør analysen af mængdeændringerne i den danske økonomi.

7.4 Intern konsistens

Der opgøres ikke et samlet *Producentprisindeks for tjenester*. Statistikken dækker kun udvalgte tjenestebrancher, for hvilke der indsamles priser og beregnes indeks. Beregning af et samlet prisindeks for alle tjenestebrancher vil derfor ikke være meningsfuldt og dækkende.

Statistikken indgår i Danmarks Nationalregnskab til beregning af faste priser. Her anvendes lidt anderledes branchegrupperinger (DB07) end de offentliggjorte, da de skal passe med de omsætningsværdier som deflateres med prisindeksene. De offentliggjorte prisindeks følger branchegrupperingerne i den gældende EU-forordning.

8 Tilgængelighed

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Producentprisindeks for tjenester](#). Se mere på statistikkens [emneside](#).

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken blev til og med 4. kvartal 2015 offentliggjort i Nyt fra Danmarks Statistik om [Producentprisindeks for tjenester](#).

8.5 Publikationer

Statistikken indgår ikke i nogen publikationer fra Danmarks Statistik.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnet [Producentprisindeks for tjenester](#) i tabellen:

- [PRIS1521](#): Producentprisindeks for tjenester efter branche

8.7 Adgang til mikrodata

Der er ikke adgang til statistikkens mikrodata.

8.8 Anden tilgængelighed

Statistikken er tilgængelig i Eurostats [database](#) under *Service Producer Prices (SPPI)*.

8.9 Diskretioneringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik følges.

8.10 Diskretionering og databehandling

Alle pris- og virksomhedsoplysninger behandles fortroligt i henhold til [Danmarks Statistiks Datafortrolighedspolitik](#). Alle virksomheder der deltager i undersøgelsen, modtager information, vilkår og betingelser om fortroligheden af individuelle svar. Der offentliggøres ikke tal, hvor enkelte virksomheder kan identificeres, med mindre der er tale om offentligt tilgængelige oplysninger. Prisindeks for følgende brancher offentliggøres ikke, af hensyn til diskretion:

- Sø- og kysttransport af passagerer og gods (Sum af 50.1 og 50.2)
- 51 Luftfart (51)
- 51.1 Lufttransport af passagerer
- 51.2 Lufttransport af gods
- 52.22.00 Serviceydelse i forbindelse med skibsfart
- 52.23.00 Serviceydelse i forbindelse med luftfart
- 53 Post- og kurertjenester
- 53.10.00 Posttjenester omfattet af forsyningspligten
- 61 Telekommunikation
- 68 Fast ejendom
- 68.31.10 Ejendomsmæglere

8.11 Reference til metodedokumenter

Statistikken følger efter retningslinjerne i Eurostat-OECD metodehåndbogen [Methodological Guide for Developing Producer Price Indices for Services](#).

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Priser og Forbrug, Økonomisk Statistik. Kontaktpersonen for statistikken er Nicklas Milton Elversøe, tlf: 61 15 35 98 og e-mail: NEL@dst.dk.